

Kehittämisdialogi

31.3.2010

Aija Kettunen

Tutkimusjohtaja

Diak Itä, Sosiaalitalouden tutkimuskeskus

aija.kettunen@diak.fi

0400 979 917

Nostan esille 3 asiaa, jotka liittyvät tutkimukseen, kehittämiseen ja AMK:n rooliin näissä molemmissa.

Esitän kärjistettyjä väitteitä keskustelun ja ajattelun pojaksi:

1. Aloitan arvioinnista ja sen tarpeesta sekä mahdollisuuksista hyödyntää arviointia kehittämisen tukena nykyistä paremmin
2. Toiseksi nostan esille tutkimuksen nykyistä systemaattisemman käyttämisen kehittämisen ja käytännön tukena
3. Päädyn kysymyksen AMK-tutkimuksesta ja siitä, mitä se voisi olla.

'1. ARVIOINTI:

Väitän, että arviointia ja arviointitutkimusta hyödynnetään kehittämisessä puutteellisesti.

Arviointi tulisi olla osa jokaista kehittämisprosessia ja hanketta. Jokaisen hankkeen, jossa kehitetään esim. uusia toimintatapoja, kuuluisi tuottaa systemaattisesti tietoa ja perusteluja myös siitä, onko kehitettävä toiminta "hyvää", kenelle, miksi ja missä olosuhteissa. Toisin sanoen,

- mikä on uuden toimintatavan arvo-ansio-merkitys, kenelle ja millä edellytyksillä? Tämä on välttämätöntä mm. pohdittaessa kehitettävien toimintatapojen käyttökelpoisuutta laajemmin. Hanketoimintaa syytetään usein siitä, että hankkeet alkavat ja loppuvat, eikä mitään jää jäljelle. Väitän, että systemaattisen hankkeissa kehitettävän toiminnan arviointitiedon puuttuminen on yksi syy tähän: ei tuoteta tietoa, jonka perusteella olisi mahdollista pohtia, onko kehittämisen tuloksena tuotettu toimintatapa "parempi" kuin aikaisemmat ja miksi.

Perinteinen hankearviointi, jossa hankkeen loppuvaiheessa "arvostellaan" hankkeen tavoitteiden saavuttamista, ei edes yritä vastata edellä esitettyihin kysymyksiin. Hankearviointi on lähtökohtaisesti eri asia ja se vastaa eri kysymyksiin. Sekin voidaan ja pitäisi tehdä hanketta tukien, mutta näinkään toteutettuna – prosessiarviointina – se ei ensisijaisesti ota kantaa hankkeessa kehitettyyn toimintamalliin vaan kehittämiseen itseensä. Se voi tukea hanketta/kehittämistä, mutta ei ensisijaisesti pyri arvioimaan kehitettävän toiminnan arvoa/hyvyyttä.

'2. TUTKIMUSTIETO PALVELEMAAN KEHITTÄMISTÄ:

Väitän, että tutkimusta ja tutkimustietoa hyödynnetään kehittämisessä puutteellisesti.

Tutkimus pitäisi panna palvelemaan kehittämistä MYÖS siten, että kehittäminen on ensisijainen ja tutkimus on sen palvelija – toissijainen.

1. Hyödynnetään aikaisempaa tutkimustietoa ja rakennetaan niiden avulla kehittämistä tukevia käsitteellisiä malleja – luo ja vahvistaa perustaa
2. Käsitteellisten mallien pohjalta asetetaan kehittämistä jännevöttäviä kysymyksiä ja oletuksia. Auttaa kiinnittämään huomiota keskeisiin asioihin, ja voivat muuttua ja tarkentua prosessin edetessä. Näiden toteutumista seurataan prosessin aikana.
3. Toteutumisesta tehdään johtopäätöksiä, joita tarkastellaan kriittisesti.

Näin kehittäminen jäntevöityy, siitä jää enemmän ”käteen”.

Tällöin kysymys ei ole vain (tieteellisen) tutkimuksen ja opinnäytetöiden aihevalinnasta. Se on tärkeää, mutta ei riittävää. Kysymys ei myöskään ole vain siitä, että opinnäytetöitä saadaan sidottua/kohdennettua kehittämisteemoihin. Sekin on tärkeää mutta ei riittävää.

'3. AMMATTIKORKEAKOULUTUTKIMUS

Edellä kuvatun kaltainen kehittämistä tukeva arviointi ja tutkimus sopisivat erityisesti ammattikorkeakoulujen profiiliin.

Tällaista, kehittämistä tukeva tutkimusta arvotetaan eri kriteereillä kuin yliopistoissa tehtävää perus- ja soveltavaan tutkimusta. Sitä ei osoiteta tiedeyhteisölle ja tiedeyhteisön arvioitavaksi, vaan käytännön toimijoille. Se on enemmän tiedon hyödyntämistä kuin tiedon tuottamista ja se on arvokasta, jos se on hyödyllistä.

Tämä ei poista perinteisen akateemisen tutkimuksen tarvetta eikä vähennä sen arvoa – päinvastoin.

Perinteisen akateemisen tutkimuksen tuottama perusta ja tutkimusosaaminen on välttämätön lähtökohta. Kehittämistä tukeva tutkimus muodostaa puuttuvan lenkin tutkimuksen sekä kehittämisen ja käytännön välille – tai ainakin vahvistaa sitä.